

Fővárosi Ítéltábla

16.Gf.40.234/2022/8.

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Molnár Beáta egyéni ügyvéd (cím1) által képviselt felperes1 (cím2) I. rendű, felperes2 (cím2) II. rendű és felperes3 (cím2) III. rendű felperesnek a Némethy Ügyvédi Iroda (cím3, ügyintéző: dr. Némethy Barbara ügyvéd) által képviselt alperes (cím4) alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2022. május 12-én kelt 18.G.40.117/2020/55-II. számú ítélete ellen a felperesek részéről benyújtott fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg az alperesnek 111.150 (száztizenegyezer-százötven) forint + áfa összegű másodfokú perköltséget.

A le nem rótt 1.450.600 (egymillió-négyszázötvenezer-hatszáz) forint fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás lényege szerint felperesek, mint adósok és alperes, mint hitelező között 2007. december 3. napján ingatlanvásárlás céljából CHF alapú kölcsönszerződés jött létre. A szerződés I.1. pontja szerint alperes 72.775 CHF összegű kölcsönt adott adósoknak a 2. pont szerint 240 hónapra. Az első ügyleti év kezdete 2007. december 15. volt. A II.1. pont szerint a folyósítás az adós alperesi Banknál vezetett lakossági forint bankszámlájára, illetve devizaszámlájára történő egyösszegű átvezetéssel történik. A III.1. pont szerint a THM 6,86 %, a 2. pont szerint adós kamatot fizet, a 3. pont szerint az induló kamatláb 5,99 %. Az 5. pont szerint a folyósítási jutalék 1,5 %, maximum a hirdetményben megjelölt összeg. A IV.1. pont utalt az annuitásos törlesztésre, annak 2. pontja a türelmi idő nélküli konstrukciót részletezte. Az induló törlesztőrészlet 520,96 CHF volt. A kölcsönszerződés szerint a mindenkor esedékessé váló törlesztések,

részletek bármilyen más pénzbeli kötelezettség CHF-ben teljesítendő. A bank a hirdetményében hivatkozott számlakonverziós devizaeladási árfolyamon számított CHF összeget fordít az esedékes kötelezettség teljesítésére. A 3. pont szerint a tőke, kamat havi összege a kölcsön teljes futamideje alatt minden hó 15-én esedékes. Az első törlesztőrészlet megfizetésére 2008. január 15., az utolsó pedig 2027. december 15. napján kerül sor. A törlesztőrészletek száma 240. A folyósítási jutalék összege a III.6. pont szerint 900 CHF. Az V.1. pont szerint a felek jelzálogszerződést alapítottak az adósok tulajdonában lévő cím5 alatti ingatlanra.

[2] A VII. pont tartalmazta a svájci frank klauzulát, az 1. pont szerint, ha a CHF/HUF árfolyamának nagymértékű változása miatt – legalább 5 %-os változás, figyelembe véve az esetleges megváltozott ingatlanpiaci viszonyokat is – a biztosítékul nyújtott ingatlan értéke már nem lesz a bank számára kielégítő, mint biztosíték, akkor az adós köteles 30 napon belül a bank számára kielégítő pótfedezetet biztosítani.

A 2. pont szerint az adós kifejezetten nyilatkozott arról, hogy a banki felvilágosítást, mely szerint a jelen kölcsön vonatkozásában jelentős árfolyamkockázata keletkezhet abban az esetben, ha az árfolyam jelentősen változik, a kölcsön fedezete pedig nem CHF forrás, megértette és ezen információ tudatában is igénybe kívánja venni a szerződésben meghatározott kölcsönösszeget.

A 3. pont szerint abban az esetben, ha a CHF törvényes fizetőeszközként megszűnne létezni, akkor annak helyébe a szerződés tekintetében a CHF helyébe lépő Svájcban törvényes fizetőeszköz lép.

[3] A VIII.13. pontban adós kijelentette, hogy a bank üzletszabályzatának, hirdetményének rendelkezéseit megismerte, azokat magára nézve kötelezőnek fogadta el.

[4] A felperesek 2007. december 3-án személyi adataikat is feltüntető, a külföldi devizában történő finanszírozás általános kockázatairól szóló tájékoztatást írtak alá, amiben a pénzügyintézet arról tájékoztatta őket, hogy a devizában történő finanszírozás választásával az adós élvezheti a választott deviza piacának előnyeit, ugyanakkor viseli annak kockázatait is. A kölcsönszerződés megkötésével az adós tudomásul veszi, hogy a bank a folyósított kölcsönösszeget a választott devizanemben tartja nyilván, és az adós arra vállal kötelezettséget, hogy a kölcsönt az általa választott külföldi devizában fizeti vissza.

[5] Mivel a forint és a szerződés szerint választott idegen deviza átváltási aránya, árfolyama a napi piaci mozgások hatására változhat, ezért a bank felhívta az adós figyelmét arra, hogy az esetleges kedvezőtlen árfolyamváltozás, emelkedés az adósnak előre nem látható és előre ki nem számítható többletköltséget okozhat.

[6] E finanszírozás előnye, hogy amint a finanszírozás devizanemének a forinttal szemben esik az árfolyama, úgy csökken a finanszírozás forint ellenértéke, vagyis a tőkeösszeg és a kamat visszafizetését szolgáló törlesztőrészleteket fedező deviza

megvásárlása kevesebbe kerül az adósnak, ahhoz kevesebb forint szükséges, tehát ebben az esetben a teher csekélyebb és ez azt a helyzetet is eredményezheti, hogy az adósnak kevesebbet kell visszafizetnie, mint amennyi a kölcsönszerződés megkötésekor kiszámított forint ellenérték alapján elvárt volt.

[7] Fordított esetben, ha a finanszírozás devizanemének a forinttal szemben nő az árfolyama, úgy növekszik a finanszírozás ellenértéke, a tőke összegének és kamatának a törlesztőrészeknek a megfizetéséhez ebben az esetben magasabb forintösszeg szükséges. Tehát ebben az esetben a felvett devizahitel visszafizetéséhez több forintot kell a megfelelő devizanemre átváltva felhasználni.

[8] A hitel kamatait a kiválasztott deviza iránti nemzetközi kereslet-kínálat alapján alakuló elszámoló árak (LIBOR, EULIBOR) határozzák meg. A kamatláb rendszeres időközönként a megállapodott kamatperiódusoknak megfelelően változik, a kiválasztott devizanem mindenkor piaci viszonyaihoz fog igazodni. Egy kamatperiódus alatt tehát egyik határidőtől a következőig a kamatláb változatlan marad annak ellenére is, ha a piaci viszonyokban változás következik be.

[9] A kamatszint a finanszírozás devizanemében többnyire különbözik a forint kamatszintjétől és teljesen más tendenciát követhet.

[10] Ennek következtében a bank nem tud felelősséget vállalni arra, hogy a piac kedvezőtlen alakulása miatt az adósnál adott esetben bekövetkező többletterhet átvállalja, különösen nem vállal kötelezettséget arra, hogy tájékoztassa őt egy esetlegesen bekövetkező kedvezőtlen változásról, így az adóson múlik ennek megfelelően a változások követése és az, hogy ez alapján bárminemű intézkedést tegyen. Ez nem vonatkozik a bank üzleti évenként kötelező tájékoztatási kötelezettségének teljesítésére. A kölcsönszerződés adós aláírásával igazolja, hogy ennek a finanszírozásnak a kockázatairól világos tájékoztatást kapott, a kockázat összetevőit ismeri és a hitelt ennek ismeretében is fel kívánja venni.

[11] Felperesek és az alperes 2007. december 3-án ingatlan-jelzálogszerződést írtak alá.

[12] Alperes 2012. november 15-én a kölcsönszerződést az adósok tartozására hivatkozva azonnali hatállyal felmondta.

[13] Felperesek elsődleges keresete annak megállapítására irányult, hogy a 2007. december 3-i kölcsönszerződés nem jött létre. Jogkövetkezményként a fennálló tartozás 18.132.906 forintban történő megállapítását kérték, annak megfizetésére 226 havi

részletfizetés engedélyezését havi 80.000 forint törlesztőrészlet mellett. Másodlagosan annak megállapítását kérték, hogy a kölcsönszerződés érvénytelen, az árfolyamkockázati tájékoztatás hiánya miatt. A szerződés nem magyarázta meg a kockázatfeltárást, külön erre vonatkozó nyilatkozat nem született. Jogkövetkezményként a fennálló tartozás 18.132.906 forint összegben történő megállapítását és 226 havi részletfizetés engedélyezését kérték havi 80.000 forint törlesztőrészlettel. Kérték alperes perköltségben marasztalását. A számszaki levezetést a Kúria 2019. június 19-ei 20 %-os számítása alapján végezték el. Hivatkoztak az EUB 93/13/EGK tanácsi irányelvre, a 2/2014. PJE-re. Utaltak arra, az árfolyamkockázatra vonatkozó tájékoztatás nem volt megfelelő, felperesek joggal feltételezhették, hogy az árfolyamkockázat-változás nem lesz jelentős, azt mindenképpen fizetni tudják, emiatt írták alá a szerződést.

[14] Alperes ellenkérelmében előadta, a felek közti deviza alapú szerződésből származó követelés 2015. február 1-től kezdve forintban nyilvántartott követelésre változott, így a bíróságnak nincs lehetősége arra, hogy az adós tartozását más forint árfolyamon, eltérő összegben állapítsa meg. A forintosítást követően fennmaradt vitás kérdések köre az árfolyamkockázat viselésével kapcsolatos szerződési feltétel érvényességére már nem terjed ki. A másodlagos kereset kapcsán a per megszüntetését kérte. Érdemben a kereset elutasítását, felperesek egyetemleges perköltségben marasztalását. Vitatta, hogy a szerződésben a visszafizetendő teljes összeg nincs meghatározva. Utalt a szerződés I.1. pontjára és a IV.2. pontra.

[15] Az elsőfokú bíróság a 2022. május 12-én kelt 18.G.40.117/2020/55-II. számú ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte a felpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg alperesnek 149.606 forint perköltséget. Rendelkezett a le nem rótt eljárási illeték állam általi viseléséről.

[16] Az elsőfokú bíróság megállapította, a peres felek közt a szerződéskötéskor hatályos 1959. évi IV. törvény (rPtk.) 523. § (1) bekezdése szerinti kölcsönszerződés jött létre. Utalva az rPtk. 685. § e) pontjára, a 205. § (1) bekezdésére, idézte a szerződés I.1. pontját, IV.2. pontját és a Hpt. 213. § (1) bekezdését, utóbbit részletesen ismertetve. Az 1/2016. PJE határozatot idézve kifejtette, vizsgálta, hogy a felek meghatározták-e a kölcsönösszeget. Utalt arra, a kölcsönszerződés pontosan tartalmazta a felperesek rendelkezésére bocsátandó összeget, a teljes hiteldíjmutató értékét, az éves kamatlábat, a törlesztőrészletek számát, összegét, a törlesztési időpontokat, valamint az alkalmazandó devizaárfolyam megjelölését, így tartalmazták a felperesek által visszafizetendő teljes összeget, ezért az elsőfokú kereset megalapozatlan.

[17] A másodlagos kereset körében kifejtette, a per megszüntetésének nem volt helye, a kereset tárgyában érdemben kellett döntenie. Idézve az rPtk. 205/A., 205/B. §-át, 205. § (5) bekezdését, a Hpt. 203. § (1) bekezdését, (4) és (6) bekezdését rögzítette, a kölcsönszerződés VII. pontja tartalmazta a svájci frank klauzulát, a 2. pont szerint adósok nyilatkoztak arról, hogy a banki felvilágosítást, mely szerint a kölcsön vonatkozásában jelentős árfolyamkockázat keletkezhet, abban az esetben, ha az árfolyam jelentősen változik,

a kölcsön fedezete pedig nem CHF forrás, megértették, és ezen információ tudatában is igénybe kívánják venni a kölcsönösszeget.

[18] A felperesek 2007. december 3-án a személyi adataikat is feltüntető, a külföldi devizában történő finanszírozás általános kockázatairól szóló nyilatkozatot írtak alá. A bank felhívta adósok figyelmét arra, hogy mivel a forint és a szerződés szerinti idegen deviza átváltási aránya, árfolyama a napi piaci mozgások hatására változhat, az esetleges kedvezőtlen árfolyamváltozás, emelkedés számukra előre nem látható és előre ki nem számítható többletköltséget okozhat. A tájékoztatás részletesen kiterjedt a finanszírozás előnyére, hátrányára, azzal, ha a finanszírozás devizanemének a forinttal szemben nő az árfolyama, úgy növekszik a finanszírozás ellenértéke, a tőkeösszeg és kamata megfizetéséhez magasabb forintösszeg szükséges. A hitel kamatait a kiválasztott deviza iránti nemzetközi kereslet-kínálat, az elszámoló árak, a LIBOR, EULIBOR határozzák meg, illetve a kamatszint a finanszírozás devizanemében többnyire különbözik a forint kamatszintjétől, teljesen más tendenciát követhet. Mindezekre figyelemmel a bank nem vállal felelősséget arra, hogy a piac kedvezőtlen alakulása miatt az adósnál bekövetkező többletterhet átvállalja. Adósok a kölcsönszerződés aláírásával igazolták, hogy a finanszírozás kockázatairól világos tájékoztatást kaptak, a kockázat összetevőit megismerték és a hitelt ennek ismeretében is fel kívánják venni.

[19] Az elsőfokú bíróság idézte I. és II. rendű felperes személyes meghallgatásán előadottakat, illetve a megkeresett bíróság útján tanúként meghallgatott tanú előadását és a kölcsönszerződés VII. pontját. A felek által 2007. december 3-án aláírt árfolyamkockázatra vonatkozó tájékoztatás, illetve a tanúvallomás alapján megállapította, hogy a felperesek árfolyamkockázattal kapcsolatos írásbeli tájékoztatása megtörtént.

[20] Az rPtk. 209. § (1)-(2) bekezdése, 209/A. § (2) bekezdése, 239. § (2) bekezdése és a 2/2014. PJE felhívása, részletes ismertetése után kifejtette, amennyiben a fogyasztó a Hpt. 203. §-ának megfelelő kockázatfeltáró nyilatkozatot aláírta, akkor ellenkező bizonyításáig úgy kell tekinteni, hogy az árfolyamkockázat korlátozás nélkül őt terhelő volta számára világos és érthető volt, annak kellett lennie. A megfelelő tartalmú kockázatfeltáró nyilatkozattal szemben a fogyasztót terheli a bizonyítás abban a tekintetben, hogy a pénzügyi intézménytől olyan tájékoztatást kapott, mely alapján alappal gondolhatta, hogy az általa viselendő árfolyamkockázat nem valós, annak nincs reális valószínűsége, vagy az bizonyos mértékig korlátozott. A nem megfelelő tájékoztatás tényét, illetve, hogy ennek következtében az árfolyamkockázatra vonatkozó rendelkezés nem volt világos és érthető, a fogyasztónak kell bizonyítania.

[21] Idézve az EUB C-51/17. ítéletét, illetve utalva az Európai Rendszerkockázati Testület 2011. szeptember 21-i ERKT/2011/1. számú ajánlására, rögzítette, a 2007. december 3-i tájékoztatás kitért a devizanem árfolyamának, a kamat alakulásának a törlesztőrészekre gyakorolt hatására, ezek kockázatára, annak jelentős voltára, adósok pedig kijelentették, hogy a fokozott kockázattal tisztában vannak. Adósok nem gondolhatták alappal, hogy az árfolyamkockázat nem valós, illetve az őket csak korlátozottan terheli. Az átlagos fogyasztó

számára felismerhető, világosan érthető volt, hogy az árfolyamkockázat korlátozás nélkül őt terheli, illetve amennyiben az árfolyam számára kedvezőtlenül változik, annak nincs felső határa.

[22] A tájékoztatás megfelelő volt, ezzel ellentétes tényeket a felperesek bizonyítani nem tudtak. A felperesek nem bizonyították, hogy a szóbeli tájékoztatás ellentétes volt az általuk aláírt írásbeli tájékoztatás tartalmával. I. rendű felperes nyilatkozata önmagában ezt nem bizonyítja, további bizonyítékot pedig felperesek nem terjesztettek elő, ezért a kereset elutasítandó volt.

[23] Az elsőfokú bíróság az „rPp. 78. § (1) bekezdése” alapján kötelezte a felpereseket alperes javára perköltség megfizetésére, illetve a felperesek személyes illetékmentessége folytán akként rendelkezett, a le nem rótt illetéket az állam viseli.

[24] Az ítélet ellen a felperesek fellebbeztek. Fellebbezésükben az ítélet megváltoztatását és a kereseti kérelemben foglaltak helyt adva, az árfolyam-kockázatra vonatkozó nem megfelelő tájékoztatás okán, a szerződés semmisségének megállapítását kérték.

[25] Idézve az ítéletnek a 2007. december 3-i tájékoztatásra vonatkozó, valamint a kölcsönszerződés VII. pontjára vonatkozó értékelését, előadták, alperes által adott tájékoztatás nem terjed ki az EUB C-186/16. és C-51/17. ítéletében előírt tartalmi elemekre. A nyilatkozatból csupán az állapítható meg, hogy a feleket árfolyamkockázat terheli, tartalmazza a deviza/forint árfolyamváltozás lényegét és azt, hogy ennek kihatása van, illetve lehet a törlesztőrészletekre. Nem tartalmazza, hogy az árfolyamváltozás akár szélsőséges is lehet, annak nincs felső korlátja és olyan mértékben emelkedhet a törlesztőrészlet, hogy a kölcsön visszafizetése súlyos gazdasági nehézséget okozhat a felperesek számára.

[26] A szerződés aláírásával egyidőben adott át alperes egy blanketta nyilatkozatot, ez nem biztosította a felpereseknek, hogy kellő időben a tényleges kockázat ismeretében, alapos mérlegelés után tudjanak dönteni. Szerződéstervezetet előzetesen a felperesek nem kaptak.

[27] A tájékoztatás nem tartalmaz minden lényeges körülményt sem. Utaltak a fellebbviteli bíróság törvénykezési gyakorlatára, idézve eseti döntést (13.Gf.40.196/2021/4-II.), idézték továbbá az EUB C-14/83., C-135/77. számú ítéletét, a 2/2014. PJE-t. Rögzítették, a tájékoztatás nem volt megfelelő. Nem tartalmazott utalást a törlesztőrészlet korlátlan emelkedésének lehetőségére. A tájékoztatás nem tartalmazott szemléltető, a forint árfolyamnak a svájci frankhoz képest lehetséges változásaira modellezett eseteket, illetve részletes informatív magyarázatot. Nem felelt meg a C-227/18. EUB határozatban foglaltaknak, valamint a 6/2013. PJE-nek sem. Idézték továbbá a Kúria

Gfv.VII.30.090/2020/9. ítéletét, az EUB C-776/19., C-782/19. határozatait. Utaltak az EU joganyag elsőbbségére, a C-14/83. EUB határozatra, a C-26/13. EUB döntésre, a C-186/16., a C-377/14. EUB döntésre, azokat részben ismertetve.

[28] Állították, a korlátlan árfolyamkockázatot felperesekre telepítő feltételek nem voltak világosak, érthetőek, nem voltak átláthatók, felperesek hátrányára egyensúlytalanság következett be. Utalva a Kúria Jpe.I.60.015/2021/15. számú határozatára, azt részletesen idézve, rámutattak arra, a tájékoztatás megtörténtét a szerződés VII.2. pontja nem igazolja, a szerződésben foglaltakon túlmenő tartalommal egyéb kockázatfeltárás felperesek felé nem történt. Utaltak a Kúria Konzultációs Testülete 2019. április 10-i ülésének megállapításaira. A továbbiakban különböző eseti döntéseikből idéztek, majd az elsőfokú bíróság ítéletét, az MNB 2004. júniusi stabilitás jelentését, a 2004. decemberi jelentését, az EUB C-51/17. és C-186/16. számú döntését. Aláhúzták, a felperesek nem kaptak tájékoztatást a svájci frank árfolyam alakulásáról és arról, hogy az addigi csökkenés, mint tendencia felperes javára történő megváltozására nem lehet számítani, a kölcsönösszeg az árfolyamtól függően folyamatosan változik.

[29] A fogyasztó a kamat- és árfolyam-változás miatt nem tudja reálisan felbecsülni, hogy mennyi a hátraléka, nem volt szó arról, hogy a terhek megnőnek, a tájékoztatás nem volt egyértelmű. A korlátlan kockázatra nem hívták fel a figyelmet. Nem lehet elvárni, hogy máshonnan információt szerezzen az adós, a hitelező a Hpt. 203. § (7) bekezdés a) pontjában rögzített kötelezettségének nem tett eleget.

[30] A szerződéskötéskor az ügyintéző azt a tájékoztatást adta, hogy a deviza alapú kölcsönszerződésnek sokkal alacsonyabb a kamata, mint a forintalapúnak, ezért hosszabb távon is sokkal előnyösebb a forintkölcsönnél. A fogyasztó szándéka arra irányult, hogy forintban jusson kölcsönhöz és a tartozást is abban fizesse, ugyanakkor a szerződéskötés idején a forintkölcsönre jellemző irányadó kamatnál jelentősen alacsonyabb legyen a kamatfizetési kötelezettség. Ennek az elvárásnak felelt meg a deviza alapú konstrukció.

[31] Alperes arról nem adott tájékoztatást, hogy rossz esetben a kölcsön törlesztőrészelete, összköltsége akár a háromszorosára is emelkedhet, és hogy bármikor jóval drágább lehet a kölcsön összköltsége, mint a forintkölcsöné. A banki tájékoztatás és a kormányzati kommunikáció miatt nem merülhetett fel a kockázatok tényleges fennállta, részletes tájékoztatás kérése nem volt a felperestől elvárható.

[32] Utaltak továbbá a PSZÁF 9/2006. (XI. 7.) ajánlására, azt idézve. Alperes tudta, hogy milyen nagyfokú kockázata van a deviza alapú kölcsönnek, de erről tájékoztatnia kellett volna a felpereseket. Ez nem történt meg, a hitelbírálat a felpereseket arról győzte meg, hogy a kockázatok nem állnak fenn, hiszen hitelképessé nyilvánították felpereseket.

[33] A szerződés VII. pontja nem megfelelő, nem elegendő tájékoztatás.

[34] A felülbírálat kapcsán a Pp. 371. § (1) bekezdés d) pontját, 369. § (3) bekezdés c) pontját jelölte meg.

[35] Kérte a per tárgyalásának felfüggesztését a Győri Ítéltábla Pfv.IV.20.073/2021/10/I. számú végzésével kezdeményezett EUB előtti C-705/2021. számú előzetes döntéshozatali eljárás befejezéséig. Utaltak az rPp. 126. § (1) bekezdés a) pontjára, (2) bekezdésére.

[36] Alperes fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú ítélet helybenhagyását és felperesek perköltségben marasztalását.

Előadta, a felperesek fellebbezésükben az elsőfokú ítélet megváltoztatását akként kérték, a másodfokú bíróság adjon helyt a kereseti kérelemben foglalt érvénytelenségi okokra tekintettel az árfolyamkockázatra vonatkozó nem megfelelő tájékoztatás okán állapítsa meg, hogy a szerződés semmis. A felperesek fellebbezése tehát nem irányul az „elsődleges kérelmet elutasító ítéleti rendelkezés” ellen, így az fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett. A másodlagos kereseti kérelem elutasítása ellen irányul a fellebbezés.

[37] A fellebbezésben összemosódik az egyes ítéletek rendelkezéseinek idézése és a felperes jogi érvelése. Nem határozható meg egyértelműen, a felperesek milyen ok miatt tartják jogszabálysértőnek az ítéletet.

[38] Az EUB által közzétett ítéletek alapján folyamatosan bővülő értelmezési körben a Kúria az alperes által egységesen alkalmazott tájékoztatást több eseti döntésében részletesen megvizsgálta. Alperes utalt a BH2019. 3.84., a Pfv.I.21.700/2018/5., a Pfv.I.20.313/2019/5., a Gfv.30.319/2019/7., a Pfv.I.20.745/2020/5., a Pfv.I.20.119/2021/5., a Pfv.21.161/2021/10., a Pfv.VIII.20.623/2021/13., a Gfv.VI.30.226/2021/9., a Gfv.VI.30.229/2021/6. számú döntésre, melyben a Kúria figyelemmel volt a Jpe.I.60.015/2021/15. számú jogegységi hatályú határozatára is. Alperesi tájékoztatást a Kúria a Gfv.30.548/2021/5. számú döntésében is megfelelőnek találta.

A C-776/19.-C-782/19. számú egyesített ügyekben hozott EUB határozat kiindulópontja eltér a jelen perbelitől, azokat jelen perben alkalmazni nem lehet.

[39] A felperesek csupán hivatkoztak arra, hogy nem kellő időben kaptak tájékoztatást, de a személyes meghallgatásuk során sem tettek semmilyen kijelentést ebben a körben. A meghallgatott tanú is akként nyilatkozott, hogy a külön nyilatkozatokat egyesével adták oda felpereseknek, elmondták, hogy miről szólnak a nyilatkozatok, hagytak időt arra, hogy átolvassák és ezt követően írhatták alá.

[40] A C-227/18. számú eljárásban sem a jelen perbeli tájékoztatást vizsgálták. A felperesi hivatkozástól eltérően a perbeli kockázatfeltáró nyilatkozat tájékoztatást adott az árfolyamváltozás kockázatáról, a többletterhek lehetőségéről, és kifejezetten felhívta a figyelmet azok gazdasági következményeire. Felperesek tévesen értelmezik a kölcsönszerződés VII.1.2. pontjában írtakat is. Abból, hogy a kölcsönszerződés VII.1. pontja nagy mértékűnek tekinti az 5 %-os változást, nem lehet arra következtetni, hogy ezt meghaladó mértékű árfolyamváltozásra ne lehetne számítani. A pótfedezet nyújtása körében írt szabályozást nem lehet kiterjesztően értelmezni.

[41] Felperesek nem bizonyították, hogy az írásban kapott tájékoztatást lerontotta esetleges szóbeli tájékoztatás. A felperesek által indítványozott tanú meghallgatásnak sem volt olyan eredménye, mely a felperesi álláspontot alátámasztaná. A tanú általános nyilatkozatot tett, a felperesi tényállításokat nem bizonyította.

[42] Tévesen hivatkoztak felperesek az MNB 2004. évi stabilitási jelentésére is, melyről egyébként alperesnek tájékoztatást nem kellett adnia. A kockázatfeltáró nyilatkozat egy oldal terjedelmű volt, a szöveg megértése különös felkészültséget nem igényelt, az világos és egyértelmű volt. Utalt a 6/2013. PJE-re az árfolyamváltozás várható irányára, mértékére vonatkozó tájékoztatás tekintetében.

A felperesi szerződéses célra alapított érvelés sem helytálló, felperesek szabad felhasználásra igényeltek kölcsönt. Kérte a felfüggesztés iránti kérelem elutasítását, mivel az megalapozatlan. Utalt ebben a körben az EH2005. 1320 számú döntésre, ismertette a Győri Ítéltábla Pfv.IV.20.073/2021/10/I. számú határozatának lényegét. Kifejtve a feltett kérdésekkel kapcsolatos álláspontját, kitért arra, az előzetes döntéshozatali eljárással érintett kérdésben csak a szerződés érvénytelensége esetén kell állást foglalni, nincs szükség az uniós jog értelmezésére, ha a döntéshez szükséges információk rendelkezésre állnak.

[43] Utalt arra, az elsőfokú bíróság a tényállást teljeskörűen feltárta, így eljárásjogi szabálysértés nem történt.

[44] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezési ellenkérelmet a felperesek részére megküldte. A felperesek észrevételükben a fellebbezésükben foglaltakat, a felfüggesztés iránti kérelmet továbbra is fenntartották. Állították, az alperes által hivatkozott eseti döntések mind a Kúria Jpe.I.60.015/2021/15. számú határozata előtt születtek, így nem relevánsak.

[45] A felperesek észrevételére válaszként alperes előkészítő iratában előadta, felperesek tévesen állítják, hogy az alperes által hivatkozott eseti döntések mindegyike a Kúria Jpe.I.60.015/2021/15. számú határozata előtt született. Alperes a Jpe. határozatot figyelembe vevő eseti döntésekre is hivatkozott. Ezen túlmenően megjelölt 2022. évi döntéseket, így a Kúria Pfv.I.20.447/2022/4., Pfv.20.184/2022/10., Pfv.20.094/2022/6. számú döntéseit.

[46] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[47] A fellebbezés az alábbiakra tekintettel megalapozatlan.

[48] Az elsőfokú bíróság a tényállást helytállóan állapította meg és abból helyes jogi következtetésre jutott. A tényállás másként minősítésének, a megállapított tényekből az elsőfokú bíróságtól eltérő jogi következtetés levonásának ezért a Pp. 369. § (2) bekezdés c) pontja alapján nincs helye.

[49] Az elsőfokú bíróság az rPtk. 523. § (1) bekezdése, 205. § (1) bekezdése helytálló alkalmazásával mutatott rá, hogy a kölcsönszerződés pontosanösszege tartalmazta, hogy az alperes 72.775 CHF összegű kölcsönt nyújtott 240 hónapra, havi 520,96 CHF törlesztőrészlet mellett. A kölcsönszerződés, illetve a felperesek által 2007. december 3-án aláírt kockázatfeltárási nyilatkozat helytálló értékelésével jutott arra a következtetésre az elsőfokú bíróság, hogy az árfolyamkockázatra vonatkozó szerződéses feltétel nem tisztességtelen, és az árfolyamkockázattal kapcsolatos tájékoztatás megfelelő volt. Az elsőfokú bíróságnak az ebben a körben kifejtett álláspontjával a Fővárosi Ítéltábla egyetértett.

[50] Utal a Fővárosi Ítéltábla a Kúria Gfv.VII.30.090/2020/9. számú határozatára, mely szerint a tájékoztatás akkor minősíthető világosnak és érthetőnek, ha a szokásosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó a szerződéskötéskor fel tudja ismerni annak veszélyét, hogy az árfolyamromlás valós kockázat, mely akár jelentős is lehet, így a gazdasági helyzetét súlyosan érintheti. E követelménynek az a tájékoztatás felel meg, mely nem csak azt tartalmazza, hogy a törlesztőrészletek mértéke az árfolyamváltozástól függően csökkenhet vagy emelkedhet, hanem arra is felhívja a figyelmet, hogy az árfolyam-emelkedésnek esetleg jelentős gazdasági következményei is lehetnek.

[51] Utal továbbá a Fővárosi Ítéltábla a Kúria Jpe.I.60.015/2021/15. számú jogegységi hatályú határozatában, továbbá a BH2022. 130. szám alatt megjelent eseti döntésben írtakra, melynek értelmében az árfolyamkockázat mibenlétét szabályozó szerződéses feltételek átláthatóságával kapcsolatban felállított követelményrendszert, a fogyasztói irányelv, az irányelvet a hazai jogba átültető nemzeti szabályozás, illetve az EUB fogyasztói irányelvet kötelező jelleggel értelmező ítéletei adják meg (13/93/EGK irányelv 4. cikk (2) bekezdés, 6/2013. PJE, 2/2014. PJE és Jpe.I.60.015/2021/15.).

[52] Az EUB a fellebbezésben hivatkozott C-609/19. számú ügyben (valamint az ehhez hasonló tárgyú C-776/19.-C-782/19. számú egyesített ügyekben és a C-415/11. számú ügyben) hozott ítéletének azon megállapítása, amely szerint a nemzeti bíróságnak meg kell vizsgálnia, hogy az eladó vagy szolgáltató a fogyasztóval szembeni tisztességes és méltányos eljárása esetén észszerűen elvárhatta-e, hogy utóbbi az egyedi megtárgyalást követően elfogadja a sérelmezett feltételt, nem az Irányelv 4. cikk (2) bekezdésének, hanem a – jelen perben nem alkalmazható – 3. cikk (1) bekezdésének értelmezésére vonatkoznak (C-415/11. számú ítélet 76. pontja, C-609/19. számú ítélet 71. pontja, C-776/19.-C-782/19. számú ítélet 103. pontja). Mivel az alperes által adott árfolyamkockázati tájékoztatás világosnak és érthetőnek minősül, a szerződés árfolyamkockázat viselésére vonatkozó rendelkezésének tisztességtelenségét az Irányelv 3. cikk (1) bekezdése alapján nem lehetett megvizsgálni, ezt ugyanis az Irányelv 4. cikk (2) bekezdése kizárta. Ezért az EUB ítéleteinek az Irányelv 3. cikk (1) bekezdését értelmező részei jelen perben nem bírnak relevanciával (Kúria Pfv.VIII.20.623/2021/13.).

[53] Ezen egyesített ügyekben megállapított tényállás egyébiránt a perbelitől teljesen eltérő, ott az EUR és a CHF paritásának változatlansága volt a kiinduló pont, a szerződésben említést sem tettek az árfolyamkockázatról.

[54] Felperesek által aláírt kockázatfeltáró nyilatkozat az EUB C-51/17., C-186/16., C-118/17., és a C-227/18. számú határozataiban felállított kritériumoknak megfelelt. Rámutat továbbá a Fővárosi Ítéltábla arra is, a Kúria jelen perbelivel azonos tartalmú tájékoztató megfelelőségét több ügyben vizsgálta (Gfv.VI.30.421/2021., Gfv.VI.30.548/2021/5., Gfv.I.30.127/2022/4.). A Kúria a jelen perbelivel azonos tájékoztatás vizsgálatánál figyelemmel volt a Jpe.I.60.015/2021/15. számú jogegységi hatályú határozatra is. A szerződéses feltételeket és a tájékoztatást annak tükrében is megfelelőnek találta.

[55] A felperesek jelen ügyben az árfolyamkockázati tájékoztatás nem megfelelő voltát állították, a fellebbezéssel ellentétben azonban az írásbeli tájékoztatás, illetve a szerződéses feltétel tartalmával ellentétes szóbeli tájékoztatást a felperesek nem bizonyítottak.

[56] Utal a Fővárosi Ítéltábla ebben a körben arra is, a Pécsi Járásbíróság előtt, mint megkeresett bíróság előtt (ahol egyébiránt a felperesek sem személyesen, sem jogi képviselőjük útján nem voltak jelen) meghallgatott tanú tanú nem emlékezett a felperesekre, sem a perbeli szerződésre és a szerződéskötés konkrét körülményeire sem. Általánosságként mondta el, az ügyfelek vagy maguk jöttek be érdeklődni, vagy pedig egy hitelközvetítővel. Ha hitelközvetítővel jöttek, akkor már kitöltött papírokkal érkeztek, ha maguk jöttek be, akkor számításokat végeztek és az ügyfelek jelölték meg, hogy mekkora összeget szeretnének hitelként felvenni. Ezt egy Excel táblázatba rögzítették, és az alapján lehetett megnézni, hogy mennyibe kerülne a törlesztőrészlet. Volt akkoriban svájci frank, euró és forint hitel is, volt összehasonlítás is. A CHF hiteleknek alacsonyabb volt a kamata, a havi törlesztőrészlete is alacsonyabb volt, nagyon sok ügyfél ezért ezt választotta. Biztosan tájékoztatták az ügyfeleket arról, hogy mit jelent a deviza alapú hitel, mi a különbség a forint alapú hitelhez képest. Az ügyfeleknek sok külön nyilatkozatot is alá kellett írniuk, mellékletként ezek között

szerepelt a deviza árfolyamkockázatra vonatkozó nyilatkozat is. Ezeket mind egyesével adták oda nekik, mindig elmondták, hogy miről szólnak, és hagytak időt arra, hogy átolvassák és ezt követően írhatták alá. A közjegyző is felolvasta az egészet és ott is lehetett kérdezni. Külön kifejezetten élesen nem lett hangoztatva az, hogy mit jelent az árfolyamkockázatnak a hátrányos következménye, hogy a hátrányos árfolyamváltozásnak nincsen felső határa, de amennyiben kérdéseket tettek fel az ügyfelek, erre vonatkozóan akkor őket erről tájékoztatták. Előadta továbbá, az alperesi Banknál mindenre volt szabályzat, azt nem tudta, hogy kifejezetten az árfolyamkockázatra rendelkezett-e valamilyen belső szabályzat, az ügyfeleknek volt lehetőségük kérdéseket feltenni, tájékozódni.

[57] A konkrét szóbeli tájékoztatás írásbelitől eltérő volta tehát a tanúvallomás alapján sem állapítható meg. A jelen ügyben feltárt tényállásnak nincs olyan sajátossága, amely indokolná a Kúria egységes joggyakorlatától eltérés szükségességét. A felperesek a szerződésben, illetve az aláírt kockázatfeltáró nyilatkozattal megfelelő tartalmú érthető és világos tájékoztatást kaptak, abból felismerhették és értékelni tudták, hogy a forint árfolyama a CHF árfolyamhoz képest számukra akár jelentős mértékben is kedvezőtlenül változhat, és ezáltal fizetési kötelezettségük akár jelentős mértékben is megemelkedhet.

[58] Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság helytállóan utasította el a felperesek keresetét.

[59] A kifejtettekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét az rPp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[60] A fellebbezés megalapozatlan volt, ezért a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 364. §-a szerint alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felpereseket az alperes javára a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdése, valamint a 4/A. §-a alapján a felszámítottal megegyező, megbízási díjon alapuló ügyvédi munkadíj, mint másodfokú perköltség egyetemleges megfizetésére.

[61] Felperesek személyes költségmentessége folytán a meg nem fizetett fellebbezési illetéket a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján az állam viseli.

Budapest, 2022. december 7.

dr. Rutkai Éva s.k.
a tanács elnöke

dr. Molnár József s.k.
előadó bíró

dr. Kolozs Balázs s.k.
bíró

A kiadmány hiteléül: